

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Κοινοβουλευτική Ομάδα

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 16 Μαρτίου 2025

ΠΡΟΣ: τον Υπουργό Εσωτερικών, κ. Θεόδωρο Λιβάνιο

ΘΕΜΑ: «Επιβολή αναδρομικών δημοτικών τελών σε μη ηλεκτροδοτούμενα ακίνητα από τον Δήμο Οροπεδίου Λασιθίου »

Κύριε Υπουργέ,

Σύμφωνα με δημοσιεύματα και διαμαρτυρίες δημοτών του Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου, έχουν επιβληθεί δημοτικά τέλη – δυνάμει του άρθρου 47 του ν. 4483/2017 - σε ιδιοκτήτες μη ηλεκτροδοτούμενων ακινήτων. Οι εν λόγω διαμαρτυρίες βασίζονται στα παρακάτω βασικά σημεία: πρώτον, την έλλειψη σχετικών αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, του πλέον αρμόδιου δικαιοδοτικού οργάνου για την επιβολή τελών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 65 του ν. 3852/2010, αναφορικά με την επιβολή των τελών αυτών και τον καθορισμό του συντελεστή τους· δεύτερον, τη μη ύπαρξη ανταποδοτικού χαρακτήρα, καθώς η επιβολή τελών σε κτίσματα όπως αποθήκες, στάβλους και κοτέτσια δεν δικαιολογείται από τη στιγμή που δεν παρέχονται ανταποδοτικές υπηρεσίες καθαριότητας ή φωτισμού στα εν λόγω ακίνητα· και τρίτον, τη μη ύπαρξη ανάγκη θέσπισης τέτοιων τελών λόγω του γεγονότος ότι δεν υφίσταται έλλειμμα από τις ανταποδοτικές υπηρεσίες που πρέπει να ισοσκελιστεί.

Αναφορικά με το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη συγκεκριμένη διάταξη, προκύπτει σαφώς από τη γραμματική της ερμηνεία ότι η δυνατότητα επιβολής πρόσθετων τελών από τους μικρούς πληθυσμιακά δήμους **δεν αποτελεί γενική ευχέρεια, αλλά προϋποθέτει την ύπαρξη**

ελλείμματος στις ανταποδοτικές υπηρεσίες. Συγκεκριμένα, η επιβολή αυτών των τελών δικαιολογείται **μόνο όταν τα έσοδα από τα υφιστάμενα τέλη δεν επαρκούν για να καλύψουν τις αντίστοιχες δαπάνες των ανταποδοτικών υπηρεσιών.** Επομένως, η ύπαρξη οικονομικού κενού αποτελεί **αναγκαία και απαραίτητη προϋπόθεση** για την εφαρμογή της διάταξης, και όχι μια προαιρετική επιλογή των δήμων. Επιπρόσθετα, από την εν λόγω διάταξη του άρθρου 47 του ν. 4483/2017 προκύπτει ευλόγως πως τα έσοδα από τα συγκεκριμένα τέλη θα κατευθυνθούν στην κάλυψη του ελλείμματος που έχει δημιουργηθεί από τα ανταποδοτικά έσοδα, γεγονός που επιβεβαιώνεται όχι μόνο από το ίδιο το άρθρο, αλλά και κατά αναλογικότητα και από την παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 25/1975 που μεταξύ άλλων αναφέρει: *«Απαγορεύεται η με οποιονδήποτε τρόπο χρήση ή δέσμευση των πόρων που προέρχονται από την είσπραξη του ενιαίου ανταποδοτικού τέλους καθαριότητας και φωτισμού για την κάλυψη οποιωνδήποτε άλλων δαπανών και υποχρεώσεων».*

Επιπρόσθετα, και αναφορικά με την αναδρομική επιβολή των τελών αυτών από το 2020, σημαντικό είναι να υπογραμμίσουμε ότι ο Συνήγορος του Πολίτη, με τη γνωμοδότηση 23504/2017, έχει τοποθετηθεί στο παρελθόν κατά της αναδρομικής επιβολής τελών σε ακίνητα που **δεν χρησιμοποιούνται και δεν ηλεκτροδοτούνται.** Το σκεπτικό της γνωμοδότησης βασίζεται στο **άρθρο 5 του ν. 3345/2005,** σύμφωνα με το οποίο **ακίνητα που δεν ηλεκτροδοτούνται και δεν χρησιμοποιούνται απαλλάσσονται από τα τέλη καθαριότητας,** χωρίς να υπάρχει χρονικός περιορισμός για την υποβολή της υπεύθυνης δήλωσης. Συνεπώς, η επιβολή δημοτικών τελών οφείλει να βασίζεται σε αντικειμενικά και τεκμηριωμένα δεδομένα, διασφαλίζοντας τη δίκαιη και αναλογική κατανομή των βαρών στους δημότες. Είναι προφανές υπό το φως και της γνωμοδότησης αυτής ότι η επιβολή τελών στα μη ηλεκτροδοτούμενα ακίνητα που εν τοις πράγμασι δε λαμβάνουν ανταποδοτικές υπηρεσίες, κρίνεται πως δεν εξυπηρετεί κάποια ανταποδοτική λογική. Επιπλέον, δεδομένου ότι πολλά από αυτά τα μη ηλεκτροδοτούμενα κτίσματα βρίσκονται εκτός ορίων οικισμού, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η νομολογία του ΣτΕ (ΣτΕ 1104/2017, ΣτΕ 2823/2014) και η γνωμοδότηση του Συνηγόρου του Πολίτη που υπογραμμίζουν πως η επιβολή δημοτικών τελών φωτισμού και καθαριότητας σε εκτός σχεδίου περιοχές και οικισμούς θα πρέπει να δικαιολογείται από πραγματική ανάγκη και την πραγματική παροχή των ανταποδοτικών υπηρεσιών αυτών στην πράξη.

Δεδομένων όλων των παραπάνω.

Ερωτάσθε κύριε Υπουργέ,

1. Είναι ενήμερο το Υπουργείο για την απόφαση του Δήμου Οροπεδίου Λασιθίου να επιβάλει **αναδρομικά δημοτικά τέλη** σε μη ηλεκτροδοτούμενα ακίνητα;
2. Προκύπτει, από την ανάλυση των **ισολογισμών των ανταποδοτικών υπηρεσιών του Δήμου**, η αναγκαιότητα επιβολής αυτών των τελών;
3. Έχει προβεί η αρμόδια **ελεγκτική Αρχή, η Αποκεντρωμένη Διοίκηση, σε σχετικό έλεγχο** αναφορικά με τη νομιμότητα της απόφασης και τη χρήση των ανταποδοτικών εσόδων;
4. Προτίθεται το Υπουργείο να εκδώσει **Εγκύκλιο για την εφαρμογή του άρθρου 47 του ν. 4483/2017**, προκειμένου να καταστεί σαφές:
 - i. Εάν η συγκεκριμένη διάταξη μπορεί να αφορά **και μη ηλεκτροδοτούμενα ακίνητα**.
 - ii. Εάν οι Δήμοι υποχρεούνται να τηρούν το πλαίσιο που ορίζει ότι τα ανταποδοτικά τέλη **πρέπει να καλύπτουν αποκλειστικά το υπερβάλλον έξοδο της υπηρεσίας και να μην μεταφέρονται σε άλλες δαπάνες**.
 - iii. Το ακριβές πλαίσιο της ορθής και **μη καταχρηστικής εφαρμογής της διάταξης** από τους ΟΤΑ.

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Αικατερίνη Σπυριδάκη

Παναγιώτης Δουδωνής